

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การจับมือถือแทน ป้อนอาหาร โอบไหล่ กอดเอว นั้งตัก นอนหนุนตัก หอมแก้ม จูบ ลูบขา และล้วง เป็นการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทยที่พบเห็นได้ทั่วไปในปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยมองว่าสาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากสิ่งจูงใจที่เกี่ยวกับการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งปรากฏอยู่ในสื่อพร้อมกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร เครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัยในชีวิตประจำวันได้ให้ข่าวสารและความบันเทิงแก่คนในสังคมในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยรุ่นไทยทั้งหญิงและชายในปัจจุบันมีอิสระและเสรีภาพในการใช้เวลาว่างและนันทนาการตามสถานบันเทิงนอกบ้านมากขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับสิ่งจูงใจจากการเปิดรับสื่อที่มีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่น และในบทนี้ผู้วิจัยขอเสนอสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง สิ่งจูงใจจากการเปิดรับสื่อที่มีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา ในพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) การเปิดรับสื่อในชีวิตประจำวันของนักเรียนมัธยมศึกษา 2) สิ่งจูงใจในสื่อที่มีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา 3) สิ่งจูงใจนอกสื่อที่มีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา 4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา 5) ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งจูงใจในสื่อกับการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา 6) ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งจูงใจนอกสื่อกับการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 จากโรงเรียนปากเกร็ด โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี และโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี ทั้ง 3 โรงเรียนเป็นสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยเลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่นี้ เนื่องจากอำเภอปากเกร็ดเป็นปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร มีลักษณะกึ่งเมืองกึ่งชนบท วัยรุ่นในเขตอำเภอปากเกร็ดจึงมีวิถีชีวิตอยู่ท่ามกลางวัฒนธรรมที่ตึงตังกับความทันสมัยของสื่อที่หลากหลาย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มจำนวน 36 คน และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) สำหรับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถามจำนวน 415 คน

1.2.2 เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือเพื่อสัมภาษณ์สนทนาเฉพาะกลุ่ม (Focus group interview) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจ (Survey research) โดยแบ่งโครงสร้างคำถามออกเป็น 5 ตอน คือ 1) ลักษณะทางชีวสังคม 2) สื่อในชีวิตประจำวัน 3) สิ่งจูงใจในสื่อและนอกสื่อ 4) การแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ และ 5) การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อและสิ่งจูงใจ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Pre-Test) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ไปวิเคราะห์ความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .932 หรือร้อยละ 93.2

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group interview) ดำเนินการระหว่างวันที่ 27 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 และเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามระหว่างวันที่ 25 พฤษภาคม 2550 ถึงวันที่ 5 มิถุนายน 2550

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม

ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วพรรณนาแจกแจงตาม
วัตถุประสงค์ทางการวิจัยและสรุปประเด็น

2) ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม

ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าความถี่ (Frequency)
ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ประมวลผลด้วย
โปรแกรมสำเร็จรูป

3) การทดสอบสมมติฐาน

การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's
Correlation Coefficient)

1.3 ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการ
สนทนากลุ่ม

1.3.1 การเปิดรับสื่อ

1) สื่อบุคคล จากการศึกษาวิจัย พบว่า มีประเด็นเกี่ยวกับการเปิดรับ
เพื่อนมากที่สุด รองลงมาคือ สมาชิกในครอบครัว ดารา นักร้อง และครู ตามลำดับ

2) การเปิดรับสื่อมวลชน พบว่า มีประเด็นเกี่ยวกับการเปิดรับโทรทัศน์
มากที่สุด รองลงมาคือ นิตยสารวัยรุ่น หนังสือการ์ตูน วิทยุ และภาพยนตร์ ตามลำดับ

3) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า มีประเด็นเกี่ยวกับการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต
มากที่สุด รองลงมาคือ เกมคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ และวิดีโอ วีซีดี ดีวีดี ตามลำดับ

4) สื่อกิจกรรม พบว่า มีประเด็นเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อเทศกาลมากที่สุด
รองลงมาคือ ศิลปะการแสดง กีฬา และทัศนศึกษา ตามลำดับ

1.3.2 สิ่งจูงใจ

สิ่งจูงใจ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การเปิดรับสิ่งจูงใจในสื่อและ
สิ่งจูงใจนอกสื่อ โดยสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

1) สิ่งสนใจในสื่อ

จากการศึกษาวิจัย พบว่า มีประเด็นเกี่ยวกับภาพ çek ซึ่มากที่สุด รองลงมาคือ ภาษาล้อแหลม และเสียง çek ซึ่ ตามลำดับ

2) สิ่งสนใจนอกสื่อ

จากการศึกษาวิจัย พบว่า มีประเด็นเกี่ยวกับบรรยากาศในเทศกาลมากที่สุด รองลงมาคือ บรรยากาศในกิจกรรม และบรรยากาศในสถานที่ ตามลำดับ

1.3.3 การแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ

การแสดงออกพฤติกรรมทางเพศแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ 1) การเลียนแบบสิ่งสนใจในสื่อ 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ ดังนี้

1) การเลียนแบบสิ่งสนใจในสื่อ

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเลียนแบบบทรักในละครและภาพยนตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างรู้สึกเฉยๆ เห็นเป็นเรื่องปกติ ทุกเรื่องมีหมด การเลียนแบบทำเดินเหย้ายวน พบว่า ชอบดูแต่ไม่คิดเลียนแบบ การเลียนแบบแฟชั่น çek ซึ่ในนิตยสารวัยรุ่น พบว่า ดูความเหมาะสมกับตัวเอง สื่ออันไหนกำลังมาแรงก็ตามนั้น บางทีก็อยู่ที่เพื่อน การเลียนแบบแฟชั่นชุดว่ายน้ำ พบว่า ชอบดูแต่ไม่คิดจะใส่ ปกติว่ายน้ำอยู่แล้ว การเลียนแบบการดาวน์โหดภาพ çek ซึ่บนจอโทรทัศน์เคลื่อนที่ พบว่า ไม่ทำเพราะเปลืองเงิน ไม่เหมาะสมกับวัย และเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์เอาจริงจากกล้องดิจิทัล การเลียนแบบภาษาล้อแหลม พบว่า แค่สนุก ๆ ตลก ไม่คิดอะไร และไม่สมวัย

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ จากการศึกษาวิจัยพบว่า ประเด็นเกี่ยวกับจับมือถือแขนมีมากที่สุด รองลงมาคือป้อนอาหาร โอบกอด หอมแก้ม จูบ ลูบคลำ และล้วง ตามลำดับ

1.4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสำรวจ

1.4.1 ข้อมูลทั่วไปด้านชีวสังคม พบว่า เพศหญิงและเพศชายมีจำนวน

ใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 13 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2, 4, 5 และ 6 มีจำนวนเท่ากัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ส่วนใหญ่มีพี่น้อง 2 คน ส่วนใหญ่มีหน้าที่รับผิดชอบงานบ้าน คือ ทำความสะอาดบ้าน

ด้านสถานบันเทิงในชุมชนที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นศูนย์การค้า ส่วนใหญ่ระยะทางจากบ้านไปโรงเรียนเกิน 5 กม.และเดินทางไปโรงเรียนด้วยรถส่วนตัว มีสัดส่วนใกล้เคียงกับรถประจำทาง ส่วนใหญ่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายไปโรงเรียนต่อวัน 50 – 69 บาท ส่วนใหญ่มีเพื่อนสนิทเกิน 6 คน

ด้านผู้ประกอบการส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,000-20,000 บาท และส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน

1.4.2 การเปิดรับสื่อ พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับสื่อในระดับมาก สรุปแต่ละสื่อได้ดังนี้

- 1) **สื่อบุคคล** พบว่า มีการเปิดรับสมาชิกในครอบครัวและเพื่อนในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ เปิดรับทุกวัน วันละ 4-5 ชั่วโมง และส่วนใหญ่เปิดรับในช่วงเย็น
- 2) **สื่อมวลชน** พบว่า มีการเปิดรับโทรทัศน์มากที่สุด คือ เปิดรับทุกวัน วันละ 4-5 ชั่วโมง และส่วนใหญ่เปิดรับในช่วงเย็น
- 3) **สื่ออิเล็กทรอนิกส์** พบว่า มีการเปิดรับโทรศัพท์เคลื่อนที่มากที่สุด คือ เปิดรับ 3-4 วันต่อสัปดาห์ แต่ละวันประมาณ 1 ชั่วโมง และส่วนใหญ่เปิดรับในช่วงเย็น
- 4) **สื่อกิจกรรม** พบว่า มีการเปิดรับกีฬามากที่สุด คือ เปิดรับ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ ประมาณ 1 ชั่วโมง และเปิดรับในช่วงเย็น

1.4.3 การดึงดูดความสนใจต่อสิ่งจูงใจ

1) สิ่งจูงใจในสื่อ

- (1) **สื่อบุคคล** พบว่า การแสดงความรักของสมาชิกในครอบครัว มีการดึงดูดความสนใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.69
- (2) **สื่อมวลชน** พบว่า บทรักในละครโทรทัศน์ มีการดึงดูดความสนใจระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.76 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่มากที่สุดในสื่อนี้
- (3) **สื่ออิเล็กทรอนิกส์** พบว่า ท่าเต้นเข้ายวณในมิวสิควิดีโอ มีการดึงดูดความสนใจระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.40 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่มากที่สุดในสื่อนี้

2) สิ่งจูงใจนอกสื่อ

- (1) **กิจกรรม** พบว่า บรรยากาศในงานกีฬา มีระดับการดึงดูดความสนใจในสื่อระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.52

(2) สถานที่ พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า โรงภาพยนตร์เป็นสถานที่ที่เอื้อต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.55

1.4.4 การแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ

1) การเลียนแบบสิ่งจูงใจในสื่อ

(1) สื่อบุคคล พบว่า การแสดงความรักของสมาชิกในครอบครัว มีการเลียนแบบระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.25 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่มากที่สุดในสื่อนี้

(2) สื่อมวลชน พบว่า แฟชั่นเชิ้ตในนิตยสารวัยรุ่น มีการเลียนแบบระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.25 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่มากที่สุดในสื่อนี้

(3) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ท่าเต้นที่เ้ายวอนในมิวสิกวิดีโอ มีการเลียนแบบระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.98 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่มากที่สุดในสื่อนี้

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า การจับมือถือแขนเป็นลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 2.45 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด

3) คำถามปลายเปิด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการเปิดรับสื่อในชีวิตประจำวัน สิ่งจูงใจในสื่อ และสิ่งจูงใจนอกสื่อ มีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ สำหรับการอบรมเลี้ยงดู กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ

1.4.5 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า สิ่งจูงใจในสื่อมีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาในระดับมาก

สมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า สิ่งจูงใจในสื่อมีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาในระดับปานกลาง

สมมติฐานข้อที่ 3 พบว่า สิ่งจูงใจนอกสื่อมีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาในระดับน้อย

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง สิ่งจูงใจจากการเปิดรับสื่อที่มีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา ในพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 พบว่า

- 1) การเปิดรับสื่อมีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาในระดับปานกลาง
- 2) สิ่งจูงใจในสื่อมีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบพฤติกรรมทางเพศในระดับมาก
- 3) สิ่งจูงใจในสื่อมีความสัมพันธ์กับการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาในระดับปานกลาง
- 4) สิ่งจูงใจนอกสื่อมีความสัมพันธ์กับการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาในระดับน้อย

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอการอภิปรายผลข้อค้นพบที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

2.1 การเปิดรับสื่อที่มีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา

โดยภาพรวมการเปิดรับสื่อมีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายสื่อพบว่า สื่อบุคคลมีการเปิดรับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อมวลชน และสื่อกิจกรรม ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 สื่อบุคคล โดยภาพรวมพบว่า มีการเปิดรับสื่อบุคคลระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า มีการเปิดรับสมาชิกในครอบครัวมากที่สุด รองลงมาได้แก่ เพื่อน ครูที่ปรึกษา และชาวดารา นักร้อง ตามลำดับ โดยมีข้อค้นพบที่สำคัญดังนี้

- 1) **สมาชิกในครอบครัว** ผลการสำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่อบุคคลประเภทสมาชิกในครอบครัวมากที่สุด มีการเปิดรับในช่วงเย็น 16.01-20.00 น. และมีระยะเวลาในการเปิดรับ 4-5 ชั่วโมง ทั้งนี้ หากพิจารณาตามแนวคิดของ ชูษณะ รุ่งปัจฉิม (2544: 6-7) ที่อธิบายความหมายของครอบครัวในแง่สังคมว่า ครอบครัวคือ กลุ่มคนที่รวมอยู่ในบ้านเดียวกัน อาจเกี่ยวหรือไม่เกี่ยวกันทางสายโลหิตหรือทางกฎหมาย แต่มีปฏิริยาสัมพันธ์กันให้ความรักและความเอาใจใส่ต่อกัน มีความปรารถนาดีต่อกัน จากความหมายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ครอบครัวมีความสำคัญต่อบุคคลในฐานะที่เป็นกลุ่มทางสังคมกลุ่มแรกที่บุคคลแต่ละคน

เป็นสมาชิก และผลการสำรวจข้อมูลด้านชีวิตสังคมพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 13 ปี พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ซึ่งมีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน ข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งในทัศนะของ สุวทนา อารีพรรค (2540: 606-620) มองว่า วัยรุ่นตอนต้นยังอยู่ในกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกันและยังมีบ้านเป็นศูนย์กลางของชีวิต สอดคล้องกับทัศนะของ Hurlock (อ้างถึงในสุชา จันทน์เฒ 2529: 45-54) ที่ว่า วัยรุ่นอยากดำเนินชีวิตโดยเป็นตัวของตัวเอง แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องการการดูแลเอาใจใส่ จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับสมาชิกในครอบครัวมากที่สุด

2) เพื่อน ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่อ บุคคลประเภทเพื่อนในระดับมากที่สุดคือ ทุกวัน ในช่วงเวลากลางวัน โดยมีระยะเวลา 4-5 ชั่วโมง ทั้งนี้ กิติกร มีทรัพย์ (2538: 364) อธิบายว่า วัยรุ่นนิยมการนั่งคุยกันหรือไปเที่ยวด้วยกัน เนื่องจากประโยชน์ของการสนทนาช่วยให้วัยรุ่นเรียนรู้การเข้าสังคมได้ดี มีโอกาสปรึกษาปัญหา กับเพื่อนอย่างเต็มที่ เข้าใจว่าปัญหาที่ตนเผชิญอยู่ก็คล้ายๆ กับของเพื่อนและจะรู้ว่าเรื่องใดที่น่าสนใจ และเป็นที่ยอมรับของสังคม สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เบญจวัน ณ นคร (2548) ที่ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า สื่อบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับมากที่สุดคือ เพื่อน และนักเรียนให้ความสำคัญกับการสอบถามข่าวสารเรื่องเพศจากเพื่อนและพ่อแม่ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเพื่อนสนิทมากกว่า 6 คน และส่วนใหญ่มีพี่น้อง 2 คน ข้อมูลทั้งสองด้านตรงกับทัศนะของ กิติกร มีทรัพย์ (2538 : 167) ที่อธิบายว่า วัยรุ่นจากครอบครัวขนาดเล็กที่มีพี่น้อง 1-3 คน มักจะได้รับการยอมรับจากกลุ่มได้ดีกว่าวัยรุ่นที่เป็นลูกคนเดียวเพราะได้เรียนรู้การรวมกลุ่มทางสังคมในครอบครัวมาบ้างแล้ว จะเห็นได้ว่าขนาดของครอบครัวและจำนวนพี่น้องส่งผลต่อการเปิดรับสื่อบุคคลประเภทเพื่อน

3) ครูที่ปรึกษา ผลการสำรวจพบว่า มีการเปิดรับในระดับมาก คือ 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์ในช่วงกลางวัน โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 1 ชั่วโมงซึ่งอยู่ในระดับน้อย ข้อมูลดังกล่าวตรงกับทัศนะของ รัชนิ ลาขโรจน์ (2538: 284) ที่อธิบายว่า ครูที่มีบุคลิกภาพดี ปรับตัวเก่ง และมีความสามารถจะเป็น "แม่พิมพ์" ในอุดมคติของวัยรุ่นซึ่งประทับใจจนง่ายอยู่แล้ว วัยรุ่นจะพยายามเรียกร้องความสนใจจากครูและผู้ปกครองให้ทราบถึงคุณค่าของตน แต่ความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างครูกับนักเรียนวัยรุ่นจะเริ่มห่างไป เนื่องจากลักษณะการเรียนรู้ที่ยิ่งมีระดับสูงขึ้น ทำให้ครูมีโอกาสพบนักเรียนเฉพาะเวลาสอนเป็นส่วนใหญ่ และวัยรุ่นเองไม่ชอบทำตัวให้เป็นที่เพ่งเล็งของเพื่อนด้วยการเข้าใกล้ชิดครู สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่

พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่คุยกับครูเป็นหัวหน้าห้อง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อภิรัฐ จันทร์เทพ (2546) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นคือ ครูสนใจเฉพาะนักเรียนที่เรียนเก่ง จะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ต้องการการเอาใจใส่จากครูแต่ด้วยข้อจำกัดทางด้านลักษณะการเรียนการสอนครูจึงมีเวลาให้นักเรียนน้อย ดังนั้นจึงส่งผลต่อระยะเวลาการเปิดรับสื่อบุคคลประเภทครูในระดับน้อย

4) การเปิดรับข่าวดารา นักร้อง ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวดารา นักร้องในระดับปานกลาง เวลาในการเปิดรับอยู่ในช่วงค่า 20.01-24.00 และใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง สอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า ส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับดารา นักร้องจากละครโทรทัศน์และยูบีสี่ในช่วงค่าเช่นกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จริญญา นิลแพทย์ (2541) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารด้านเนื้อหาบันเทิง และบุคคลในวงการบันเทิงที่มีต่อทัศนคติในเรื่องความรักและเพศสัมพันธ์ ของเด็กวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารบุคคลในวงการบันเทิงจากสื่อโทรทัศน์

2.1.2 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า มีการเปิดรับโทรศัพท์เคลื่อนที่มากที่สุด รองลงมาได้แก่ วีดีโอ วีซีดี ดีวีดี เกมคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ ทั้งนี้ สามารถอธิบายข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

1) โทรศัพท์เคลื่อนที่ ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทโทรศัพท์เคลื่อนที่มากที่สุด โดยใช้ช่วงเวลา 16.01-20.00 น. ระยะเวลาประมาณ 1 ชั่วโมง อธิบายได้ว่า โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่วัยรุ่นใช้พูดคุยกับเพื่อนได้สะดวก ใช้งานได้ง่าย จะเห็นได้ว่า ช่วงเวลาที่ใช้เป็นช่วงหลังเลิกเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กิติกร มีทรัพย์ (2538: 378-383) ที่อธิบายว่า เพื่อนสนิทเป็นเพื่อนรักใคร่ใกล้ชิดที่สนิทสนมกัน มีความสนใจต่างๆ ไปและกิจกรรมในชีวิตประจำวันอย่างเดียวกัน เมื่อต้องจากกันก็มักจะส่งข่าวคราวถึงกันไม่ได้ขาด ลักษณะของวัยรุ่นดังกล่าวเมื่อพิจารณาประกอบกับ คุณสมบัติจากสื่อหลายประเภทหลอมรวมอยู่ในโทรศัพท์เคลื่อนที่ การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Wap GPRS) การส่งข้อความและรูปภาพ (SMS MMS) (อิทธิพล ปรีดีประสงค์ และพันธุ์ทิพย์ สายสุนทร April 8, 2007 http://law.eau.ac.th/aca_doc_003.htm) คุณสมบัติที่หลากหลาย ซึ่งตอบสนอง

ความต้องการของวัยรุ่น และผลจากการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มพบว่า มีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในช่วงเวลาสั้นๆ เพื่อนัดเวลาให้ผู้ปกครองมารับหลังเลิกเรียน จะเห็นได้ว่า การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่นอกจากจะเกิดจากความสนใจและความต้องการของผู้ใช้แล้ว ยังได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองด้วย จึงส่งผลให้โทรศัพท์เคลื่อนที่ได้รับความนิยมจากกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปุยผ้าย ศิริสารการ (2545) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการซื้อและการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บิดามารดาเป็นผู้ซื้อโทรศัพท์ให้ และผู้ปกครองเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

2) อินเทอร์เน็ต ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับอินเทอร์เน็ตน้อยกว่าทุกๆ ประเด็นในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ ซึ่งในทัศนะของพรทิพย์ วรจิโกคาทร (2546: 292) อธิบายว่า คุณลักษณะและความหลากหลายในรูปแบบของสื่อ ทำให้ผู้รับสารเลือกเปิดรับสื่อตามลักษณะสื่อที่สามารถจัดหาได้ เพราะธรรมชาติของมนุษย์จะให้ความพยายามเพียงระดับหนึ่งเท่านั้น อะไรที่ได้ยากมากๆ มักจะไม่ได้รับการเลือก แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับลักษณะการใช้งานอินเทอร์เน็ตแต่ละครั้งต้องใช้เวลาและทักษะในการเข้าถึงสื่อ รวมถึงเรื่องค่าใช้จ่ายสูงเข้ามาเกี่ยวข้อง และผลการสำรวจข้อมูลด้านชีวิตสังคมพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหน้าที่รับผิดชอบงานบ้านคือ ทำความสะอาดบ้านและล้างจานในสัดส่วนใกล้เคียงกัน นอกจากนั้น ความกดดันที่เกิดจากการทำงานที่โรงเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร ทำให้วัยรุ่นส่วนมากมีเวลาในการพักผ่อนน้อยกว่าในช่วงที่เป็นเด็ก จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่อประเภทนี้ระดับน้อย

แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า การใช้สื่อประเภทนี้มีระยะเวลานานกว่าประเด็นอื่นๆ ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ 2-3 ชั่วโมงและใช้ในช่วงเวลาค่ำ สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์พบว่า วันเสาร์-อาทิตย์เล่นอินเทอร์เน็ตที่บ้านใช้ระยะเวลามากกว่า 5 ชั่วโมง เพราะสะดวกและรวดเร็ว เนื่องจากติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง สนองตอบความต้องการได้หลากหลาย ได้แก่ การสนทนาผ่านอินเทอร์เน็ตหรือเอ็ม การสืบค้นข้อมูลทำรายงาน เล่นเกมออนไลน์ ดูโปรแกรมหนังและฟังเพลง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตลักษณะดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ สุรพงษ์ ไชยชนะเสถียร (2533: 40-44) ที่ว่า การบริโภคข่าวสารของผู้รับสารนั้นเพื่อการรับรู้ แสวงหาความเข้าใจ ตื่นเต้น สนุกสนาน การพักผ่อน และเพื่อสร้างความคุ้นเคยหรือการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จะเห็นได้ว่าความหลากหลายของข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้สื่อประเภทนี้ระยะเวลานานกว่าประเด็นอื่นๆ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไชยรัตน์ บุตรพรหม (2545) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นในเขต

กรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่จะใช้อินเทอร์เน็ตยาวนานกว่าที่ตั้งใจไว้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบอยู่ในโลกส่วนตัวขณะใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาในชีวิตประจำวัน

2.1.3 สื่อมวลชน โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่อมวลชนในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ส่วนใหญ่มีการเปิดรับโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ วิทยุ หนังสือการ์ตูน ภาพยนตร์ และนิตยสารวัยรุ่น ตามลำดับ ทั้งนี้ สามารถอธิบายข้อค้นพบที่สำคัญได้ดังนี้

1) **โทรทัศน์** ผลการสำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับโทรทัศน์ในระดับมากที่สุด ในทัศนะของ Gerbner and Gross, 1976 (อ้างถึงใน พิระ จิโรสภณ 2546: 83) ที่ว่า โทรทัศน์มีลักษณะและรูปแบบพิเศษแตกต่างจากสื่อมวลชนอื่น คือ สามารถเข้าถึงได้ทุกครัวเรือน มีเสียง มีภาพเคลื่อนไหว อย่างมีชีวิตชีวา ไม่ต้องอ่านออกเขียนได้ก็รับรู้ได้ สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า ชอบดูโทรทัศน์เพราะมีความหลากหลาย กล่าวคือ ช่วงเช้าดูการ์ตูน ละคร ช่วงกลางวันดูเกมโชว์ ช่วงค่ำๆ ดูสารคดี ข่าวกีฬา และต่อด้วยละครหลังข่าว เกมอัจฉริยะข้ามคืน รายการทีวีแชมเปียน โหด มั่น ฮา ทำให้หัวเราะ สนุกสนาน จากพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533: 40-44) ที่ว่า ผู้รับสารบริโภคข่าวสารเพื่อการรับรู้ เพื่อความหลากหลาย เพื่ออรรถประโยชน์ทางสังคม และเพื่อการผลสังคม ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปฐมมา ทรัพย์สังข์ (2542) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับสื่อมวลชนของวัยรุ่นและผลกระทบที่เกิดขึ้นในเชิงจริยธรรม พบว่า วัยรุ่นเปิดรับสื่อโทรทัศน์ในปริมาณมากและการเลือกเปิดรับรายการทั้งประเภทที่ให้สาระและรายการประเภทที่ให้ความบันเทิงมีจำนวนพอๆ กัน จะเห็นได้ว่า การใช้สื่อที่ไม่ต้องใช้ทักษะมาก และความหลากหลายของรายการที่นำเสนอสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ชมได้ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับโทรทัศน์มากที่สุด

2) **นิตยสารวัยรุ่น** ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับนิตยสารวัยรุ่นน้อยที่สุดในกลุ่มสื่อมวลชน จากผลการสำรวจข้อมูลด้านชีวิตสังคมพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายวันละ 50-69 บาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่ค่อนข้างน้อย การเดินทางมาโรงเรียนโดยรถประจำทางกับรถส่วนตัวมีจำนวนพอๆ กัน และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยไกลจากโรงเรียนในระยะทางเกิน 5 กม. ซึ่งมีผลต่อค่าใช้จ่ายด้านค่าโดยสาร ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างบางส่วน

เดินทางมาโรงเรียนตอนเช้ากับผู้ปกครองโดยรถส่วนตัว แต่ตอนเย็นหลังเลิกเรียนเดินทางกลับบ้าน โดยรถโดยสารประจำทาง และกลุ่มตัวอย่างบางส่วนเดินทางมาโรงเรียนตอนเช้าโดยรถโดยสารประจำทางแต่หลังเลิกเรียนกลับรถส่วนตัวกับผู้ปกครอง ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างอย่างเห็นว่ นิตยสารวัยรุ่นมีราคาแพง เมื่อพิจารณาข้อมูลดังกล่าวประกอบกับ แนวคิดของ กมลรัฐ อินทรทัศน์ (2546: 23) ที่ว่า กระแสเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วิธีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทำให้กระบวนการในการติดต่อสื่อสารของมนุษย์สามารถทำได้ หลากหลายรูปแบบมากยิ่งขึ้น ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจึงมีทางเลือกในการใช้สื่อประเภทอื่นๆ ที่ นอกเหนือจากนิตยสาร ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับนิตยสารวัยรุ่นในระดับน้อย

ข้อค้นพบดังกล่าวไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ อิทธิพล ปริติประสงค์ และ พันธุ์ทิพย์ สายสุนทร (http://law.eau.ac.th/aca_doc_003.htm) ที่ว่า นิตยสารวัยรุ่นได้กลายเป็น แหล่งของการนำเสนอภาพของแฟชั่น ทำให้นิตยสารเหล่านี้ยังคงได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นจาก ผู้บริโภค และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พัชรภา ศักดิ์โสภณ (2548) ที่ศึกษาเรื่อง อิทธิพล ของภาพโฆษณาแฟชั่นในนิตยสารต่อพฤติกรรมเลียนแบบการแต่งกายของวัยรุ่น พบว่า ภาพ โฆษณาทำให้รู้จักสินค้า กระตุ้นให้เกิดความต้องการ และอยากได้ข้อมูลเพิ่มเติม

2.1.4 สื่อกิจกรรม โดยภาพรวมการเปิดรับสื่อกิจกรรมอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อ พิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับกีฬามากที่สุด รองลงมาได้แก่ เทศกาลสงกรานต์ ทัศนศึกษา เทศกาลวาเลนไทน์ และเข้าค่ายเยาวชน ตามลำดับ ทั้งนี้ สามารถ อธิบายข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

1) กีฬา ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่อ กิจกรรมประเภทกีฬามากที่สุด และใช้ระยะเวลาในการเล่นกีฬาวนละประมาณ 1 ชั่วโมง ทั้งนี้ ทัศนีย์ ลิ้มมันจริง (อ้างถึงใน อนุญา ชูลี 2545: 10-11) อธิบายว่า กีฬาได้เข้ามามีบทบาทที่ สำคัญในการพัฒนาวัยรุ่น หลายคนลงเล่นในนามของนักกีฬาประจำโรงเรียน บางคนเล่นกีฬา เพื่อให้ได้ใกล้ชิดกับเพื่อน และอาจจะเข้าร่วมในฐานะผู้ดู กองเชียร์ ผู้จัดการทีม ผู้รายงานข่าว หรือ สมาชิกในสมาคมการกีฬา จะเห็นได้ว่า กิจกรรมกีฬา มีความหลากหลายที่เอื้อต่อการเปิดรับของ วัยรุ่นในบทบาทที่แตกต่างกันไปตามความชอบ ความถนัด และความสะดวกในการเข้าร่วม กิจกรรมประเภทนี้ สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เล่นกีฬาด้วยเหตุผลที่แตกต่างกันไป คือ เล่นทุกวันเพราะเป็นนักกีฬาอยู่แล้ว เล่นฟุตบอลกับเพื่อน

เล่นเบตองในกลุ่มเพื่อนที่โรงเรียนเพื่อสายสัมพันธ์ แอโรบิคแถวหมู่บ้านตอนเย็น เล่นในงานกีฬาสิ นอกจากได้รับความสนุกสนานแล้วยังแข่งขันได้รางวัลด้วย

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อกีฬาดังกล่าวเมื่อพิจารณาประกอบกับทัศนะของ ปรีชา วิหคโต (2540: 6-10) ที่ว่า อารมณ์ของเด็กวัยรุ่นเหมือน “พายุฝน” (storm and stress) คือ อารมณ์รุนแรง อารมณ์อ่อนไหว ไม่คงที่ เกิดง่ายและหายเร็ว ควบคุมการแสดงออกของอารมณ์ไม่ค่อยได้ และมักมีอาการค้าง จะเห็นได้ว่า อารมณ์ของวัยรุ่นที่ได้รับการตอบสนองจากการเล่นกีฬา และบทบาทที่หลากหลายในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬา และมีการเปิดรับสื่อกิจกรรมประเภทกีฬามากที่สุด

2) **เทศกาลวาเลนไทน์** ผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มพบว่า มีดอกไม้มาขายหน้าโรงเรียนหลายเจ้า เห็นมาตั้งแต่เด็ก ปฏิบัติต่อๆ กันมา การพูดปากต่อปาก เดินไปทางไหนก็เห็นขายของ ตามห้างสรรพสินค้ามีกิจกรรมเกี่ยวกับความรัก และการนำเสนอผลการสำรวจเกี่ยวกับเรื่องของวัยรุ่นผ่านสื่อต่างๆ ทำให้กลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ไม่รู้หรือไม่สนใจในเรื่องดังกล่าวต้องมารับรู้จากการนำเสนอของสื่อ จะเห็นได้ว่า การนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับวันวาเลนไทน์ผ่านสื่อ พร้อมกับการขายดอกไม้หน้าโรงเรียน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างตื่นตัวและตื่นเต้น ลักษณะการเปิดรับสื่อดังกล่าวตรงกับทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร ซึ่ง พีระจิโรโสภณ (2546: 51) อธิบายว่า การแพร่กระจายข่าวสารจากสื่อมวลชนสู่สมาชิกในสังคมก่อให้เกิดผลต่อประชาชนในกลุ่มสาธารณะต่างๆ ด้านการรับรู้ การให้ความสนใจ และการให้ความสำคัญต่อประเด็นเหตุการณ์ข่าวประจำวันต่างๆ ที่สื่อมวลชนนำเสนอเข้มข้นมากขึ้นน้อย ระดับต่างๆ กัน เป็นการเรียนรู้กฎ กติกาต่างๆ ที่อยู่ในรูปของสื่อว่าจะอะไรที่พูดถึงมากแสดงว่าสำคัญ

2.2 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 สิ่งจูงใจในสื่อมีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบ

พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า โดยภาพรวมสิ่งจูงใจในสื่อทุกประเภท ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา จึงเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ สามารถแจกแจงเป็นรายชื่อได้ดังนี้

2.2.1 สิ่งจูงใจในสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา

ผลการสำรวจ พบว่า การยักคิ้ว หลับตา ส่งจูบ การใช้เครื่องสำอาง การแสดงความรักของเพื่อนกับแฟน การเดินสายสะโพก ขำความรักของดารา นักร้อง และการแสดงความรักของสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้านักเรียนมัธยมศึกษามีความสนใจในสิ่งจูงใจดังกล่าวมากขึ้น จะทำให้การเลียนแบบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียนสูงขึ้นด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ สามารถอธิบายข้อค้นพบที่สำคัญได้ดังต่อไปนี้

1) การยักคิ้ว หลับตา ส่งจูบ การใช้เครื่องสำอาง และการเดินสายสะโพก มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาในทิศทางเดียวกัน หากอธิบายตามแนวคิดของ อรุณีประภา หอมเศรษฐี (2546: 151-177) ที่ว่า ภาษาการกระทำ เป็นการสื่อสารด้วยการแสดงออกแบบอวัจนภาษา เป็นพฤติกรรมในการสื่อสารของมนุษย์ มนุษย์ได้ตอบกับสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัว โดยลักษณะท่าทาง สีหน้า สายตา หรือการแสดงอื่นๆ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากหลายสาเหตุ เช่น เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ การอบรมสั่งสอน ประเพณีและสภาพแวดล้อม การเรียนรู้และการฝึกหัด แนวคิดดังกล่าวเมื่อพิจารณาประกอบกับในสังคมไทยที่ผู้ปกครองมักจะสอนให้เด็กเล็กเรียนรู้การโบกมืออำลาและการส่งจูบ จึงทำให้การแสดงออกด้วยพฤติกรรมดังกล่าวเป็นเรื่องปกติ แต่ถ้าหากแสดงออกมากเกินไปก็ทำให้ดูไม่เหมาะสม ส่อไปในทางเพศ ซึ่ง Hurlock (อ้างถึงในสุชา จันทน์เฒ 2529: 45-54) อธิบายว่า แรงขับทางเพศของวัยรุ่นจะนำไปสู่การจูงใจทางเพศขั้นสูงขึ้น จริตกิจต่างๆ อาจจะขวางขวางตา ผู้ใหญ่บ้าง เช่น การแต่งตัว และการวางท่าทาง เป็นต้น

สำหรับการใช้เครื่องสำอาง เช่น แป้งหอม และอุปกรณ์แต่งหน้า หากพิจารณาในแง่ของสื่อ ในทัศนะของ พรทิพย์ วรกิจโกศาทร (2546: 292) ที่ว่า ผู้รับสารจะเลือกเปิดรับสื่อที่สอดคล้องกับความรู้ ค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติของตน และทัศนะของ สมสุข หินวิมาน (2546: 216-221) ที่ว่า สื่อผ่านการได้กลิ่น คือ สื่อที่สัมผัสผ่านจมูกของมนุษย์ และมักจะเกี่ยวพันกับการสื่อสารเชิงอารมณ์เป็นหลัก เป็นสื่อโดยใช้ผัสสะ หรือการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสของมนุษย์ ทัศนะดังกล่าวเมื่อพิจารณาประกอบกับทัศนะของ Hurlock (อ้างถึงในสุชา จันทน์เฒ 2529: 45-54) ที่มองว่า วัยรุ่นมีความรักในตนเอง วัยรุ่นจะดูแลตัวเองให้มีบุคลิกภาพเด่นกว่าคนอื่น ๆ จะเห็นได้ว่า ลักษณะดังกล่าวส่งผลให้วัยรุ่นสนใจและเลียนแบบการใช้เครื่องสำอาง และเลียนแบบการแสดงจริตกิจต่างๆ ทั้งจากบุคคลอื่นและการฝึกหัดจากผู้ปกครอง

2) การแสดงความรักของสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาในทิศทางเดียวกัน ในทัศนะของ Bandura, 1977 (อ้างถึงใน อมรรัตน์ ทิพย์เลิศ 2549: 98-104) อธิบายว่า สมาชิกในครอบครัวเป็นแม่แบบสำหรับการเรียนรู้โดยการสังเกตที่แสดงพฤติกรรมจริงให้ผู้สังเกตได้เห็น สอดคล้องกับแนวคิดของ จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2544: 46-49) ที่อธิบายว่า การปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ของครอบครัวหมายถึง การแสดงพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวต่อกันด้วยการใช้สัญลักษณ์ที่ครอบครัวเข้าใจความหมายร่วมกัน แนวคิดดังกล่าวเมื่อพิจารณาประกอบกับข้อมูลด้านชีวสังคมที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับครอบครัวเล็ก ดังนั้น ความใกล้ชิดของสมาชิกในครอบครัวเล็กที่มีแต่พ่อแม่และลูก จึงส่งผลให้วัยรุ่นคิดเลียนแบบการแสดงความรักของสมาชิกในครอบครัว สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วัชรภรณ์ รังสิกุลพิพัฒน์ (2546) ที่ศึกษาเรื่องรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวที่มีผลต่อความรู้ และทัศนคติในเรื่องเพศ: ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การสื่อสารที่แตกต่างกันในแต่ละครอบครัวนำมาซึ่งความรู้และทัศนคติในเรื่องเพศที่แตกต่างกันของบุตรหรือผู้อยู่ใต้การปกครอง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศักดิ์พิสุทธิ อัครสิริธีรกุล (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของวัยรุ่นที่มีต่อการเป็นแบบอย่างที่ดีของพ่อแม่ พบว่า วัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งต้องการให้พ่อแม่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ตนเอง และความเข้าใจใกล้ชิดกับพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของวัยรุ่นที่มีต่อการเป็นแบบอย่างที่ดีของพ่อแม่

3) ขาวความรักของดารา นักร้อง มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาในทิศทางเดียวกัน ในทัศนะของ Bandura, 2001 (อ้างถึงใน อมรรัตน์ ทิพย์เลิศ 2549: 98-104) อธิบายว่า แม่แบบที่เป็นกลุ่มคนในโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และสื่อรูปภาพอื่นๆ มีอิทธิพลในการสอนพฤติกรรมทางสังคมให้ผู้สังเกตแทนแม่แบบจริงมากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากปัจจุบันสภาพทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้แม่แบบจริงมีอิทธิพลน้อยลง เนื่องจากไม่มีเวลาและไม่สามารถแสดงแบบให้เห็นพฤติกรรมหลายอย่างในเวลาเดียวกันได้ ลักษณะทางสังคมดังกล่าวเมื่อพิจารณาประกอบกับแนวคิดของ อรุณีประภา หอมเศรษฐี (2546: 151-177) ที่ว่า การสื่อสารด้วยอวัจนภาษาด้วยการใช้ท่าทางเพื่อสื่อความหมายอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ แต่เกิดขึ้นจากการฝึกหัด ดังนั้น บุคลิกท่าทางของดารา นักร้อง ที่ได้รับการฝึกเพื่อการแสดง เมื่อปรากฏในสื่อจึงดูดี เป็นกิจวัตรที่ประทับใจและยอมรับของสังคม จึงทำให้วัยรุ่นเรียนรู้พฤติกรรมที่พึงปรารถนาของสังคมจากดารา นักร้อง สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างชอบดารา นักร้อง

เพราะชอบบุคลิก ดูความสามารถในการแสดงออก และมองว่า การแสดงออกของดารา นักร้องที่เป็นแฟนกันด้วยการจับมือกัน หอมแก้มกันเป็นการแสดงออกที่น่ารักดี ประเด็นสนทนาดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อภิรัฐ จันทร์เทพ (2546) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า พฤติกรรมปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นคือ ชอบเลียนแบบดารา นักร้องที่มีชื่อเสียงตามแฟชั่น

4) การแสดงออกทางสีหน้า ท่าทางของครู ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา

ถึงแม้ว่าในทัศนะของ Bandura (อ้างถึงใน อมรรัตน์ ทิพย์เลิศ 2549: 98-104) จะมองว่า ครูเป็นแม่แบบที่แสดงพฤติกรรมจริงให้ผู้สังเกตได้เห็น แต่ในทัศนะของ รัชนี ลาขโรจน์ (2538: 284) อธิบายว่า ความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างครูกับนักเรียนวัยรุ่นจะเริ่มห่างไปเนื่องจากลักษณะการเรียนรู้ที่ยังมีระดับสูงขึ้น ทำให้ครูมีโอกาสพบนักเรียนเฉพาะเวลาสอนเป็นส่วนใหญ่ และวัยรุ่นเองไม่ยอมทำตามตัวให้เป็นที่เพ่งเล็งของเพื่อนด้วยการเข้าใกล้ชิดครู แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ชอบคุยกับครูที่ปรึกษาเป็นหัวหน้าห้อง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อภิรัฐ จันทร์เทพ (2546) ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นคือ ครูให้การบ้านมากเกินไป และครูสนใจเฉพาะนักเรียนที่เรียนเก่ง จะเห็นได้ว่า ถึงแม้ครูจะเป็นแม่แบบที่แสดงพฤติกรรมจริงให้นักเรียนได้เห็น แต่ก็เป็พฤติกรรมการสื่อสารแบบเป็นทางการและมักจะสื่อสารกับนักเรียนส่วนน้อย ดังนั้น การแสดงออกสีหน้า ท่าทางของครูจึงไม่มีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่

2.2.2 สิ่งจูงใจในสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา

ผลการสำรวจ พบว่า สิ่งจูงใจในสื่อมวลชนทุกประเด็น ได้แก่ การแสดงความรักในหนังสือการ์ตูน การแสดงความรักในหนังและละคร การแต่งกายเซ็กซี่ในนิตยสารวัยรุ่น การแต่งกายและทำเสียงเซ็กซี่ในโฆษณา และภาษาส่อแหลมในรายการวิทยุและนิตยสาร มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้านักเรียนมัธยมศึกษาให้ความสนใจสิ่งจูงใจในสื่อดังกล่าวมากขึ้น จะ

ทำให้การเลียนแบบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียนสูงขึ้นด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ สามารถอธิบายข้อค้นพบที่สำคัญได้ดังนี้

1) บทรักในหนังและละครมีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา

ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสนใจบทรักในละครโทรทัศน์มากที่สุด หากพิจารณาในแง่ของสังคมไทย ซึ่ง สุชา จันทน์อม (2529: 75-81) อธิบายว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ค่อนข้างเคร่งครัดในเรื่องเพศ มีลักษณะเด่นในการอบรมสมาชิกในสังคม คือ เน้นการเชื่อฟังผู้ใหญ่โดยไม่จำเป็นต้องถือเรื่องเหตุผลแต่ถือตามอาวุโส จะเห็นได้ว่า ลักษณะการอบรมดังกล่าวไม่ตอบสนองความต้องการของวัยรุ่น ตามแนวคิดของ Hurlock (อ้างถึงในสุชา จันทน์อม 2529: 45-54) ที่ว่า วัยรุ่นต้องการปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจ เพราะวัยรุ่นจะถามเรื่องที่ยากหรืออย่างมีเหตุผล คำถามมักจะเกี่ยวกับความจริง ถ้าได้รับคำตอบที่ไม่พึงพอใจก็จะค้นหาโดยไม่ยอมเลิกลำบาก จะเห็นได้ว่า การอบรมสมาชิกของสังคมไทยในลักษณะดังกล่าวส่งผลให้วัยรุ่นแสวงหาความรู้และบทบาทเกี่ยวกับเพศจากแหล่งสื่อต่างๆ โดยเฉพาะบทรักในละครโทรทัศน์ ซึ่ง ชยพล สุทธิโยธิน และสันติ เกษมสิริทัศน์ (2548: 105) อธิบายว่า ละครชีวิตเร้าอารมณ์ หรือ “เมโลดราม่า” (Melodrama) ประเภทเร้าอารมณ์ผู้ชมอยู่ตลอดเวลาด้วยการกระตุ้นความรู้สึกผู้ชม โดยไม่ต้องคำนึงถึงเหตุผลมากนัก และถูกมองว่าไม่ค่อยสร้างสรรค์ เรื่องดูง่ายเกินไป จนถึงกับขนานนามว่าเป็นละครน้ำเน่า แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างชอบดูละครหลังข่าวถึงแม้ว่าเนื้อเรื่องจะดูน้ำเน่า แต่ก็ยังอยากดู และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สีนียา ไกรวิมล (2545) ที่ศึกษาเรื่อง ลักษณะของบทละครโทรทัศน์ไทยที่ได้รับความนิยมช่วงหลังข่าว จากปี 2535 ถึง พ.ศ. 2544 พบว่า บทละครโทรทัศน์ที่นำไปผลิตและได้รับความนิยม โดยมากมีโครงเรื่องเกี่ยวกับความรัก

นอกจากนี้ ผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างชอบดูละครหลังข่าว และมองว่าบทรักในละครโทรทัศน์ถือเป็นเรื่องปกติเพราะมีทุกช่อง ทุกเรื่อง เป็นการแสดงทำให้สมจริงและแสดงให้เห็นถึงชีวิตประจำวัน จากประเด็นสนทนาดังกล่าว สอดคล้องกับทฤษฎีการปลูกฝังของ Gerbner and Gross, 1976 (อ้างถึงใน พิระ จิรโสภณ 2546: 83) ที่อธิบายว่า การปลูกฝังความคิดให้กับผู้ชมผ่านโทรทัศน์เกิดขึ้นในระยะยาวในลักษณะสั่งสมผ่านแนวทางการสร้างกระแสวัฒนธรรมความคิดอย่างสม่ำเสมอ และสร้างความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่ปรากฏในโทรทัศน์กับชีวิตจริง จนผู้ชมซึมซับและรู้สึกโน้มน้าวคล้อยตามความจริงทางสังคมที่โทรทัศน์

นำเสนอแม้ว่าความจริงนั้นไม่ใช่ความจริงตามภววิสัยก็ตาม จะเห็นได้ว่า ลักษณะการอบรมสมาชิกในครอบครัวเรื่องเพศศึกษาแบบไม่มีเหตุผล ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีการแสวงหาคำตอบจากสื่อต่างๆ โดยเฉพาะการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับบทรักแบบต่อเนื่อง ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างคิดเลียนแบบพฤติกรรมที่แม่แบบแสดงให้เห็น

2) แฟชั่นเช็กซีในนิตยสารวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบ

พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา

เนื่องจากวัยรุ่นมีความรักในตนเอง วัยรุ่นจะดูแลตัวเองให้มีบุคลิกภาพเด่นกว่าคนอื่น ๆ ทำให้วัยรุ่นสนใจการแต่งกายที่ดูจากแฟชั่นเพื่อให้ทันสมัย เป็นที่ยอมรับของเพื่อนและดึงดูดใจของเพศตรงข้าม เสื้อผ้าที่ล้ำสมัยจะทำให้วัยรุ่นขาดความมั่นใจในการปรากฏตัวตามสถานที่ต่างๆ (Hurlock อ้างถึงในสุชา จันทน์เอม 2529: 45-54) แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับทัศนะของ รัชนี ลาขโรจน์ (2538: 122-126) ที่ว่า นิตยสารวัยรุ่นแต่ละฉบับมักเน้นเรื่องเสื้อผ้า การปรับปรุงบุคลิกภาพ ความมีเสน่ห์ และมีชื่อเสียง ลักษณะนิตยสารดังกล่าวเมื่อพิจารณาประกอบกับทัศนะของ จันทนา ทองประยูร และมนวิภา วงรุจิระ (2546: 129) ที่ว่า ลักษณะเฉพาะของนิตยสารอย่างหนึ่งคือ การให้ความรู้และความบันเทิงแก่ผู้อ่านเป็นหลัก รวมทั้งเป็นสื่อโฆษณาขณะเดียวกันก็ให้ข่าวสาร ข้อคิดเห็น การโน้มน้าวและชี้แนะ โดยมีภาพประกอบเพื่อเพิ่มสาระให้เนื้อหา ความกระฉับกระเฉง ความน่าสนใจ ความสวยงาม และความทรงจำเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่นำเสนอ จะเห็นได้ว่า แฟชั่นเช็กซีสามารถตอบสนองความรักในตนเองของวัยรุ่นได้ สอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างบางส่วนดูแฟชั่นประเภทเสื้อผ้าแล้วปรับให้เหมาะสมกับตัวเอง และมองว่าดารายังใส่ได้ ทำไมเราจะใส่ไม่ได้ แฟชั่นแบบไหนกำลังมาแรงก็ใส่ตามนั้น ประกอบกับผู้แสดงแบบเสื้อผ้า หรือตัวแบบเป็นบุคคลที่มีรูปร่าง หน้าตาดี มีชื่อเสียงได้รับการสนับสนุนและความนิยมจากคนในสังคม และเป็นบุคคลที่วัยรุ่นชื่นชอบ จึงส่งผลให้มีการเลียนแบบการแต่งกายเช็กซีในนิตยสารวัยรุ่น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรรถพล โคตรสินธุ์ (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ผลของสื่อมวลชนที่มีต่อพฤติกรรมการเลียนแบบการแต่งกายของกลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงเห็นว่าสื่อมวลชนมีผลต่อกระบวนการใส่ใจในการมีพฤติกรรมการเลียนแบบการแต่งกาย สาเหตุจากวัยรุ่นเพศหญิงมีความต้องการปรับตัวทางสังคม

ในขณะเดียวกัน ผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างบางส่วนไม่คิดเลียนแบบเพราะเห็นว่าจริงๆ แล้วเสื้อผ้าที่นายแบบนางแบบใส่เพียงแค่ถ่ายรูปใน

สตูดิโอ ถ้าใส่เดินตามถนนคงดูแปลก ความคิดเห็นที่แตกต่างดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ Severin and Tankard Jr., 2001 (อ้างถึงใน พิระ จิโรโสภณ 2546: 65-66) ที่ว่า พฤติกรรมของผู้รับสารแต่ละคนมักเลือกสนใจเปิดรับข่าวสารบางอย่างหรือเมินเฉยข่าวสารบางอย่าง และแม้เมื่อเปิดรับหรือให้ความสนใจในข่าวสารเดียวกันก็ตาม แต่ละคนก็อาจมีมุมมองในการตีความข่าวสารนั้นต่างกันได้

2.2.3 สิ่งจูงใจในสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบ

พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา

ผลการสำรวจพบว่า สิ่งจูงใจในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกประเด็น ได้แก่ ทำเดินเข้ายวนในมิวสิกวิดีโอ การ์ตูนเช็กซีในเกมคอมพิวเตอร์ การแต่งกายเช็กซีในอินเทอร์เน็ต และการดาวน์โหลดภาพเช็กซีบนจอโทรศัพท์เคลื่อนที่ มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้านักเรียนมัศึกษามีความสนใจสิ่งจูงใจในสื่อดังกล่าวมากขึ้น จะทำให้การเลียนแบบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียนสูงขึ้นด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ สามารถอธิบายข้อค้นพบที่สำคัญ ได้ดังนี้

1) ทำเดินเข้ายวนในมิวสิกวิดีโอมีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบ

พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสนใจทำเดินเข้ายวนในมิวสิกวิดีโอมากที่สุด ทั้งนี้ ปรีชา วิหคโตและคณะ (2540: 6-10) อธิบายว่า ลักษณะเฉพาะทางอารมณ์ประเภทหนึ่งของวัยรุ่นคือ อารมณ์สุข ความรัก ความร่าเริง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมองว่า การได้ร้องเพลงไปด้วยเดินไปด้วย ส่งผลให้วัยรุ่นมีความสนใจในมิวสิกวิดีโอ ซึ่งสอดคล้องกับ สุรพงษ์ โสณะเสถียร (2533: 40-44) ที่อธิบายว่า ผู้รับสารจะบริโภคข่าวสารเพื่อแสวงหาความเข้าใจ ตื่นเต้น สนุกสนาน รวมทั้งการพักผ่อน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเนื้อหาในมิวสิกวิดีโอในปัจจุบัน เน้นบุคลิกและท่าเต้นของนักร้องให้เข้ากับจังหวะเพลงที่เร้าร้อน ประกอบกับการเผยแพร่มิวสิกวิดีโอในสังคมไทยมีลักษณะหลากหลายรูปแบบ ในทัศนะของ ธวัชพงศ์ ตั้งสัจจะพจน์ (2546: 48-49) เห็นว่า รูปแบบของงานมิวสิกวิดีโอมีความหลากหลายแต่คล้ายคลึงกันในที่แต่หน้าที่ของมิวสิกวิดีโอคือการช่วยทำให้เพลงนั้นน่าฟังมากขึ้น อาจกล่าวได้ว่าการเปิดรับมิวสิกวิดีโอบ่อยครั้ง ส่งผลให้วัยรุ่นมีความสนใจในทำเดินเข้ายวนในมิวสิกวิดีโอ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ พัลพงศ์ สุวรรณวาทีน (2536) ที่ศึกษาเรื่อง ตรรกวิทยาการบริโภคกับการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงไทยสากล : กรณีศึกษามิวสิกวิดีโอของบริษัทแกรมมี่เอนเตอร์เทนเมนต์ จำกัด พบว่า ตรรกวิทยาเชิงหน้าที่ของการใช้สอยมีผลต่อการเลือกสรรรูปแบบในการนำเสนอมิวสิกวิดีโอเพื่อให้เกิดอารมณ์ร่วมของความบันเทิงตามคำการใช้ โดยต้องคำนึงถึงจังหวะและ

ทำนองเพลง รวมทั้งตัวศิลปินด้วย ส่วนตรรกวิทยาคำสัญญะนั้น มีผลทำให้เนื้อหาของมิวสิก วิดีโอ สามารถเข้าถึงความรู้สึกนึกคิด ความประทับใจ และความจำได้ของผู้บริโภคทางโทรทัศน์ตาม เรื่องราวที่สร้างสรรค์ขึ้น จะเห็นได้ว่า ลักษณะเฉพาะทางอารมณ์ของวัยรุ่น และรูปแบบการ นำเสนอมิวสิกวิดีโอด้วยการผสมผสานระหว่างเพลงกับภาพเข้าด้วยกันส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างคิด เลียนแบบท่าเต้นเข้ายววนในมิวสิกวิดีโอมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ผลจากการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นที่แตกต่างในการมองภาพท่าเต้นเข้ายววนในมิวสิกวิดีโอ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่าง บางส่วนมองว่า วงเกิร์ลส์เบิร์ลส์ชุดเรียลลิตี้ สวยดีแต่โดนแบน มิวสิกวิดีโอเพลง El Ninyo ท่าเต้น สวย เสื้อผ้าน่ารักร้องเปียน้ำดูแล้วเชิ๊กซี่ แต่ในขณะที่เดียวกันกลุ่มตัวอย่างบางส่วนกลับมองว่า ท่า เต้นที่เข้ายววนนั้นดูน่ารำคาญปิดไปปิดมา ดูทรมานตัวเอง เพราะเคยเห็นมิวสิกวิดีโอเพลงดังกล่าว เปิดวนซ้ำในร้านอาหาร และไม่ชอบวงเกิร์ลส์เบิร์ลส์ เพราะทั้งเสื้อผ้า ปกเทป เนื้อร้อง ทุกอย่าง ออกไปแนวเชิ๊กซี่หมดเลย จากการที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันดังกล่าว ในทัศนะ สมสุข นินวิมาน (2546: 216-221) อธิบายว่า การเห็นคือ สื่อในการสื่อสารผ่านทางดวงตาของ มนุษย์ เพื่อสัมผัสสิ่งต่างๆ โดยผ่านทั้งขนาดรูปร่าง การเคลื่อนไหว สี สัน ความสว่าง และความมืด ของสิ่งที่อยู่รอบตัว ทั้งนี้ เมื่อมนุษย์เห็นสิ่งใดๆ ก็ตาม เราก็จะสร้างความหมายในการสื่อสารขึ้นมา การเห็นเป็นสื่อในการสื่อสารเชิงสังคม เพราะฉะนั้นมนุษย์แต่ละคนจึงอาจเห็นสิ่งเดียวกัน แต่ นิยามความหมายของสิ่งเหล่านั้นเอาไว้แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Severin and Tankard Jr., 2001 (อ้างถึงใน พิระ จิโรโสภณ 2546: 65-66) ที่ว่า พฤติกรรมของผู้รับสารแต่ละคน มักเลือกสนใจเปิดรับข่าวสารบางอย่างหรือเมินเฉยข่าวสารบางอย่าง และแม้เมื่อเปิดรับหรือให้ ความสนใจข่าวสารเดียวกันก็ตาม แต่ละคนก็อาจมีมุมมองในการตีความข่าวสารนั้นต่างกันได้

2) การดาวน์โหลดภาพเชิ๊กซี่บนจอโทรศัพท์เคลื่อนที่ มีความสัมพันธ์กับ การเลียนแบบพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา

ด้วยวิวัฒนาการการหลอมรวมเทคโนโลยี ทำให้โทรศัพท์เคลื่อนที่มี คุณสมบัติหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Wap GPRS) การส่งข้อความและรูปภาพ (SMS MMS) (อิทธิพล ปรีดิประสงค์ และพันธุ์ทิพย์ สายสุนทร April 8, 2007 http://law.eau.ac.th/aca_doc_003.htm) แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์

วิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า ถ้าต้องการภาพไหนก็สามารถเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์หารูปจากกล้องดิจิทัลออกมาลงก็ได้ ไม่เสียค่าใช้จ่าย ประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับผลการสำรวจข้อมูลด้านชีวิตสังคมที่พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้ 10,000-20,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายไปโรงเรียนวันละ 50-69 บาท ซึ่งเป็นเงินจำนวนค่อนข้างน้อย ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจึงไม่ดาวน์โหลดภาพผ่านบริการเสริมของบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ และจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างศึกษาและรู้วิธีการดาวน์โหลดแต่ไม่คิดทำเพราะเปลืองเงิน ส่วนใหญ่ใช้ดีสเพลย์ที่มีอยู่แล้ว สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปุยผ่าย ศิริสารการ (2545) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการซื้อและการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายบริการ ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายบริการมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายบริการในแต่ละเดือน รายได้บิดามารดามีความสัมพันธ์กับราคาโทรศัพท์ที่ใช้ในปัจจุบัน และรายได้ส่วนต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับค่าบริการโทรศัพท์

สมมติฐานข้อที่ 2 สิ่งจูงใจในสื่อมีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าสิ่งจูงใจในสื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ สามารถแจกแจงเป็นรายละเอียดดังนี้

2.2.4 สื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศไว้ 10 ลักษณะด้วยกันคือ จับมือถือแขน ป้อนอาหาร โอบไหล่ กอดเอว นั่งตัก นอนหนุนตัก หอมแก้ม จูบ ลูบขา และล้วง ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยภาพรวมพบว่า สื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ชาวความรักของดารา นักร้อง การแสดงความรักของเพื่อนกับแฟน การใช้เครื่องสำอาง การแสดงความรักของสมาชิกในครอบครัว การยกคิ้ว หลับตา ส่งจูบ และการเดินสายสะโพก มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้านักเรียนมัธยมศึกษามีการรับสื่อดังกล่าวมากขึ้น จะทำให้ลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนสูงขึ้นด้วยเช่นกัน

สำหรับการแสดงออกทางสีหน้า ท่าทางของครู ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา ทั้งนี้ สามารถอธิบายข้อค้นพบที่สำคัญได้ดังนี้

1) *ข่าวความรักของดารา นักร้อง มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา*

เป็นที่น่าสังเกตว่า ข่าวความรักของดารา นักร้อง มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา มากกว่าทุกประเด็นในสื่อบุคคล ทั้งนี้ ปรียา เกตุทัต (2538: 212-214) อธิบายว่า การแสดงความรักเป็นอารมณ์สุขอย่างหนึ่งของวัยรุ่น และความรักอย่างหนึ่งของวัยรุ่นคือ จะรักผู้ที่เขาอยากจะยึดถือเป็นแบบอย่าง รักบุคคลที่เด่นในสังคม มีชื่อเสียง เป็นวีรบุรุษ และบุคคลที่มีความสามารถดีเด่นด้านใดด้านหนึ่งที่เขารื่นชอบและอยากทำตัวให้เหมือนแบบอย่างนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า เห็นดาราที่เป็นคู่รักกัน จับมือกัน หอมแก้มกันน่ารักดี จะเห็นได้ว่า ภาพข่าวเกี่ยวกับความรักของดารา นักร้อง ที่ปรากฏในสื่อส่งผลต่อลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อภิรัฐ จันทร์เทพ (2546) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า นักเรียนวัยรุ่นได้มองพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นคนอื่น ๆ แสดงออกหรือปฏิบัติ แล้วผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ผู้ใหญ่และสังคมทั่วไปมองเห็นว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม แต่ตัวนักเรียนวัยรุ่นอาจจะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม คือ พฤติกรรมการเลียนแบบดารา นักร้องที่มีชื่อเสียงตามแฟชั่น

2) *การแสดงความรักของสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา*

เป็นที่น่าสังเกตว่า การแสดงความรักของสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง น้อยกว่าทุกประเด็นในสื่อบุคคล หากพิจารณาตามแนวคิดการปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ของครอบครัว ซึ่งจิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2544: 1-46) อธิบายว่า เป็นการแสดงพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวต่อกันด้วยการใช้สัญลักษณ์ที่ครอบครัวเข้าใจความหมายร่วมกัน ขึ้นอยู่กับการสื่อสารเป็นสำคัญ แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับผลการสำรวจข้อมูลด้านชีวิตสังคมที่พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับราชการ จะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีคุณสมบัติที่เอื้อ

ต่อทักษะในการสื่อสารที่ดีภายในครอบครัว ทำให้การพูดคุย การอบรมสั่งสอน และการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่และการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ สามารถแยกแยะได้ว่า การแสดงความรักของสมาชิกในครอบครัวต่างจากการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศกับบุคคลอื่น สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า ช่วงเทศกาลสงกรานต์ไม่เล่นปะแป้งเพราะพ่อแม่เป็นครู ต้องวางตัวให้เหมาะสม จะเห็นได้ว่า การแสดงความรักของสมาชิกในครอบครัวด้วยการสื่อสารที่ดี ทำให้นักเรียนมัธยมศึกษามีลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศน้อยกว่าประเด็นอื่นๆ ในสื่อบุคคล

3) การแสดงออกทางสีหน้า ท่าทางของครูไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา

ถึงแม้ว่าครูจะเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษาก็ตาม แต่ในทัศนะของ รัชนี लाखโรจน์ (2538: 284) อธิบายว่า ความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างครูกับนักเรียนวัยรุ่นจะเริ่มห่างไปเนื่องจากลักษณะการเรียนรู้ที่มีระดับสูงขึ้น ทำให้ครูมีโอกาสนักเรียนเฉพาะเวลาสอนเป็นส่วนใหญ่ และวัยรุ่นเองไม่ยากทำตัวให้เป็นทีเฟื่องเลี้ยงของเพื่อนด้วยการเข้าใกล้ชิดครู แต่เนื่องจากวัยรุ่นจะถามเรื่องที่อยากรู้อย่างมีเหตุผล คำถามมักจะเกี่ยวกับความจริง ความยุติธรรมและอุดมคติของชีวิต ถ้าได้รับคำตอบที่ไม่พึงพอใจก็จะค้นหาโดยไม่ยอมเลิกลำบาก (Hurlock อ้างถึงใน สุชา จันทน์เอม 2529: 45-54) จะเห็นได้ว่า ความต้องการของวัยรุ่นกับโอกาสพบครูไม่สอดคล้องกัน ดังนั้น ไม่ว่าครูจะแสดงออกสีหน้า ท่าทางอย่างไร จึงไม่มีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์ (2544) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า วัยรุ่นต้องการให้มีการสอนเพศศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องเพศศึกษา และควรเป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามและเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพศได้อย่างเสรีมากที่สุด

2.2.5 สิ่งจูงใจในสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา

สิ่งจูงใจในสื่อได้แก่ การพูดภาษาล้อแหลมในรายการวิทยุและคอลัมน์ในนิตยสาร การแต่งกายเซ็กซี่และเสียงเซ็กซี่ในโฆษณา การแต่งกายเซ็กซี่ในนิตยสารวัยรุ่น การแสดงความรักในหนังและละคร และการแสดงความรักในหนังสือการ์ตูน มีความสัมพันธ์กับลักษณะการ

แสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้สามารถอธิบายตามข้อค้นพบที่สำคัญ ได้ดังนี้

1) ภาษาล้อแหลมในรายการวิทยุและคอลัมน์ในนิตยสารมีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา

ผลการสำรวจพบว่า ภาษาล้อแหลมมีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา มากกว่าทุกประเด็นในสื่อมวลชน ทั้งนี้ ปรีชา วิหคโต (2540: 6-10) อธิบายว่า ลักษณะเด่นของวัยรุ่น คือ อัตราการเพิ่มอย่าง "พรวดพราด" ของส่วนสูงและน้ำหนัก และการเพิ่มขนาดและหน้าที่ของอวัยวะเพศ ซึ่งลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Hurlock (อ้างถึงในสุชา จันทน์เอม 2529: 45-54) ที่ว่าวัยรุ่นมีความสนใจเรื่องเพศ วัยรุ่นจะแสวงหาความรู้และบทบาทเกี่ยวกับเพศจากสื่อต่างๆ

อย่างไรก็ตาม พีระ จิโรโสภณ (2546: 75-76) อธิบายว่า ด้วยเหตุที่สื่อมวลชนมีหน้าที่ต่อสังคมอันหลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันของสมาชิกในสังคม และหน้าที่เหล่านั้นอาจเป็นไปในทางที่พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ จะเห็นได้ว่า การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของวัยรุ่นส่งผลต่อการแสวงหาข่าวสารเรื่องเพศและมีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ

ภาษาล้อแหลมกับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ ในทัศนะของ Bandura, 2001 (อ้างถึงใน อมรรัตน์ ทิพย์เลิศ 2549: 98-104) อธิบายว่า แม่แบบมีอิทธิพลต่อการสร้างพฤติกรรมใหม่ โดยผู้สังเกตจะรวบรวมแบบแผนการกระทำที่เห็นหรือได้ยินมาจากตัวแบบ แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นการกระทำ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดวงหทัย นุ่มนวน (2546) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า สื่อมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นเนื่องจากการกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ความต้องการทางเพศ

2) การแต่งกายเซ็กซี่และเสียงเซ็กซี่ในโฆษณา มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา

เสียงเซ็กซี่เป็นสื่อประเภทหนึ่ง ซึ่ง อรุณีประภา หอมเศรษฐี (2546: 151-177) อธิบายว่า น้ำเสียงเป็นสิ่งที่แฝงอยู่ในภาษาพูดหรือคำพูดที่สื่อออกมา เราสามารถใช้น้ำเสียงเป็นช่องทางสื่ออารมณ์และความรู้สึกได้ และเป็นตัวกำหนดว่า สิ่งที่เขาพูดนั้น น่าเชื่อถือหรือไม่ เป็นมิตรหรือหลอกลวง สุขภาพหรือหยาบคาย แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า ฟังว่าพูดอะไรออกมา ถ้าเป็นโฆษณาชุดชั้นใน หรือถุงยางอนามัยแล้วมีเสียงเซ็กซี่

ประกอบจะทำให้สนใจ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดวงหทัย นุ่มนวน (2546) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า สื่อมีอิทธิพลเนื่องจากการกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ความต้องการทางเพศ

ในขณะเดียวกัน ผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มพบว่า กลุ่มตัวอย่างบางส่วนเห็นว่า ถ้าเป็นทางวิทยุได้ยินแต่เสียงไม่เห็นภาพก็เฉยๆ เป็นกลยุทธ์การขายของ ถ้าไม่เกี่ยวกับสินค้าก็ไม่ช่วยอะไร ประเด็นสนทนาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ สมสุข หินวิมาน (2546: 216-221) ที่ว่า เสียงเป็นสื่อผ่านการได้ยิน (sound/hearing) การสร้างความหมายจากสิ่งที่ได้ยินหรือได้ฟัง ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละปัจเจกบุคคลและเงื่อนไขทางสังคมวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน จะเห็นได้ว่า หากมีการสื่อด้วยภาพเข้กซ์และเสียงเข้กซ์ควบคู่กันไป จะทำให้มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา

2.2.6 สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา

สิ่งจูงใจในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้แก่ ทำเดินเข้ายวณในมิวสิควีดีโอ การแต่งกายเข้กซ์ของการ์ตูนในเกมคอมพิวเตอร์ การแต่งกายเข้กซ์ในอินเทอร์เน็ต และการโหลดภาพเข้กซ์บนจอโทรทัศน์เคลื่อนที่ มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ สามารถอธิบายตามข้อค้นพบที่สำคัญ ได้ดังนี้

1) ทำเดินเข้ายวณในมิวสิควีดีโอ มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา

เป็นที่น่าสังเกตว่าทำเดินเข้ายวณในมิวสิควีดีโอ มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา มากกว่าประเด็นอื่นๆ ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ Hurlock (อ้างถึงในสุชา จันทน์เฒ 2529: 45-54) อธิบายว่า เนื่องจากความกดดันที่เกิดจากการทำงานที่โรงเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และหน้าที่ภายในบ้าน ทำให้วัยรุ่นส่วนมากมีเวลาในการพักผ่อนน้อยกว่าในช่วงที่เป็นเด็ก จะเห็นได้ว่า เวลาที่มีน้อยลง ความรับผิดชอบมากขึ้น ทำให้วัยรุ่นเลือกทำกิจกรรมที่ชอบและมีความถนัดเพื่อพักผ่อน การฟังเพลงและรับชมมิวสิควีดีโอเป็นการพักผ่อนอย่างหนึ่งและเป็นสื่อที่นำเสนอความไพเราะของเนื้อเพลง จังหวะเพลงและภาพประกอบ การเปิดรับข่าวสารเช่นนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533: 40-44) ที่ว่า การบริโภคข่าวสารของผู้รับสารนั้น เพื่อแสวงหาความเข้าใจ ตื่นเต้น สนุกสนานรวมทั้งการพักผ่อน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเพลงและมิวสิควีดีโอที่มีจำหน่ายใน

ปัจจุบัน การนำเสนอเนื้อหาไม่ได้อยู่แค่เนื้อเพลงแต่เป็นภาพรวมของความเป็นนักร้อง รวมถึงการแต่งตัว ท่าเต้น สีลาการร้อง และการแสดงออกที่ส่วนใหญ่มักจะส่อไปในทางเพศ (ทิมข้าว 2548: 119) ดังนั้น ท่าเต้นเย้ายวนในมิวสิกวิดีโอจึงส่งผลกระทบต่อลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา

2) การแต่งกายเซ็กซี่ในอินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา

เป็นที่น่าสังเกตว่า การแต่งกายเซ็กซี่ในอินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา น้อยกว่าประเด็นอื่นๆ ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สอดคล้องกับผลการสำรวจเกี่ยวกับการเปิดรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับอินเทอร์เน็ตน้อยกว่าประเด็นอื่นๆ ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อธิบายได้ว่า เนื่องจากปัจจุบันมีการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับแฟชั่นการแต่งกายจากสื่อหลายประเภท สามารถพบเห็นได้ทั่วไป ประกอบกับการเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตต้องใช้ทักษะ เวลา และค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ พรทิพย์ วรภิโศกพร (2546: 292) อธิบายว่า ด้วยคุณลักษณะและความหลากหลายในรูปแบบของสื่อ ผู้รับสารจะเลือกเปิดรับสื่อตามลักษณะของสื่อที่ตนสะดวก และสามารถจดจำได้ เพราะธรรมชาติของมนุษย์จะใช้เวลาพยายามเพียงระดับหนึ่งเท่านั้น อะไรที่ได้ยากมากๆ มักจะไม่ได้รับการเลือก จากแนวคิดดังกล่าวประกอบกับ ผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเล่นเกมออนไลน์สลับกับคุยกับเพื่อนหรือเฝ้ามองการหาข้อมูลทำรายงาน จะเห็นได้ว่า จุดประสงค์ของการใช้งานจากสื่ออินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ไม่เกี่ยวข้องกับภาพการแต่งกายเซ็กซี่ ดังนั้น ภาพการแต่งกายเซ็กซี่ในอินเทอร์เน็ตจึงมีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศน้อยกว่าประเด็นอื่นๆ ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สมมติฐานข้อที่ 3 สิ่งจูงใจนอกสื่อมีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า สิ่งจูงใจนอกสื่อได้แก่ บรรยากาศเทศกาลวาเลนไทน์ บรรยากาศการเข้าค่ายเยาวชน บรรยากาศการทัศนศึกษา และบรรยากาศในสถานที่ มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาในทิศทางเดียวกัน สำหรับบรรยากาศในกีฬาและเทศกาลสงกรานต์ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ ทั้งนี้ สามารถอธิบายตามข้อค้นพบที่สำคัญดังนี้

1) *บรรยากาศเทศกาลวาเลนไทน์มีความสัมพันธ์กับลักษณะการ
แสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา*

เทศกาลวาเลนไทน์ เป็นสื่อกิจกรรมประเภทหนึ่งที่ช่วยสร้างความสนใจ
เนื่องจากเป็นโอกาสพิเศษที่จะได้แสดงความรักต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง และจากผลการสัมภาษณ์
ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มพบว่า มีดอกไม้มาขายหน้าโรงเรียนหลายเจ้า เดินไปทางไหนก็เห็นขายของ
บางทีให้ลูกอม ติดสติ๊กเกอร์บ้างเพื่อไม่ให้ขาย ประเด็นดังกล่าวนอกจากจะทำให้ให้นักเรียนรู้สึก
ตื่นตัวกับบรรยากาศเทศกาลวาเลนไทน์แล้ว ยังเชื้อต่อการซื้อดอกไม้และของขวัญให้แก่กันได้ง่าย
อีกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ พรทิพย์ วรวิจิตร (2546: 292) ที่อธิบายว่า ผู้รับสารจะ
เลือกเปิดรับสื่อตามลักษณะของสื่อที่สอดคล้องกับความรู้ ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติของตน และ
เลือกสื่อที่สามารถจัดหามาได้ จะเห็นได้ว่า บรรยากาศเทศกาลวาเลนไทน์ส่งผลให้นักเรียนมี
โอกาสแสดงออกพฤติกรรมทางเพศมากกว่าในเวลาปกติ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพิดา
วิเศษรอด (2544) ที่ศึกษาเรื่อง กายสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนสนิท พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า
บริบททางสังคมและวัฒนธรรมมีผลกระทบบต่อลักษณะการสัมผัส โอกาสและสถานการณ์เป็น
ช่วงเวลาพิเศษและเป็นปัจจัยที่กำหนดรูปแบบของการสัมผัส

2) *บรรยากาศในกีฬาและบรรยากาศในเทศกาลสงกรานต์ไม่มี
ความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียน
มัธยมศึกษา* เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจบรรยากาศงานกีฬาเสียมากที่สุดแต่
บรรยากาศดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ ทั้งนี้ กิติกร
มีทรัพย์ (2538: 378-383) อธิบายว่า กีฬาเป็นการเสริมหลักสูตรที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาการทาง
สังคมให้กับนักเรียนอย่างมีแบบแผน มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ รวมถึง
ระยะเวลาในการดำเนินการ จะเห็นได้ว่า กิจกรรมที่จัดอย่างเป็นทางการและอยู่ในความดูแลของ
ครู ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมุ่งความสนใจไปที่ความสนุกสนานกับการมีส่วนร่วมในบทบาทใด
บทบาทหนึ่งมากกว่าการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ

สำหรับเทศกาลสงกรานต์ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างปิดเทอม จึงทำ
ให้มีเวลาอยู่กับสมาชิกในครอบครัวมากขึ้น และผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มพบว่า
กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไปเที่ยวต่างจังหวัดกับครอบครัว อยากไปถนนข้าวสารเพื่อเล่นน้ำกับ
ชาวต่างชาติแต่ผู้ปกครองไม่อนุญาต การเล่นน้ำ ปะแป้งเป็นประเพณี ทุกคนโดนหมด ไม่มีเว้น ถ้า
ใครไม่โดนสาดน้ำหรือปะแป้งต้องพิจารณาตัวเอง ประเด็นสนทนาดังกล่าวสอดคล้องกับ

ผลงานวิจัยของ กรองแก้ว วัฒนะมงคลรักษ์ (2545) ที่ศึกษาเรื่อง การสื่อสารกับอัตลักษณ์ถนนข้าวสาร พบว่า อัตลักษณ์ในด้านแหล่งรวมวัฒนธรรมผสมผสาน ความเป็นไทยหรือวัฒนธรรมต่างชาติ ถูกสื่อออกมาในด้านของประเพณีและเทศกาล ประเพณีสงกรานต์ที่ถนนข้าวสาร นอกจากจะมีงานบุญประจำปีแล้ว การใช้แบ่งก็เป็นสื่ออีกช่องทางหนึ่งของหนุ่มสาว คนที่ถูกแบ่งมากจะได้รับการมองว่าต้องเป็นคนที่น่าสนใจ จะเห็นได้ว่า การใช้เวลาว่างอยู่กับสมาชิกในครอบครัว และการอนุญาตให้วัยรุ่นไปเที่ยวเองตามลำพังในช่วงเทศกาลสงกรานต์มีผลต่อลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา

3) บรรยายภาศในสถานที่ที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการแสดงออก

พฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา

ผลการสำรวจ พบว่า บรรยายภาศในสถานที่ที่เชื่อมต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศมากที่สุดคือ โรงภาพยนตร์ ทั้งนี้ กาญจนา แก้วเทพ (2536: 16) อธิบายว่า บรรยายภาศของการดูหนังภายในโรงหนังได้สร้างบรรยายภาศทางจิตใจขึ้นอย่างไม่รู้ตัว ในด้านของคนดูจะเป็นความมืด คนดูแต่ละคนมองไม่เห็นกันและกัน จึงถูกแยกออกจากกันและไม่ค่อยรู้สึกว่ามีคนอื่นอยู่ด้วย ลักษณะบรรยายภาศดังกล่าวเมื่อพิจารณาประกอบกับแนวคิดของ รัชนี ลาขโรจน์ (2538 : 122-126) ที่ว่า วัยรุ่นมีอารมณ์อ่อนไหว เมื่อดูภาพยนตร์ที่ทำได้เหมือนจริง โดยเฉพาะบทรักที่จริงจัง จึงยั่วยุอารมณ์เพศของวัยรุ่นให้อยากทดลอง และในทัศนะของ Bandura and Walter, 1963 (อ้างถึงใน พิระ จิโรธถน 2546: 78) อธิบายว่า คนทั่วไปสามารถเรียนรู้โดยการสังเกตจากสื่อมวลชนและบางครั้งอาจจะเลียนแบบผู้แสดงในเรื่องแล้วนำมาปฏิบัติกับบุคคลอื่นได้ แต่จะแสดงพฤติกรรมนั้นเมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวย แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า การแสดงออกพฤติกรรมทางเพศขึ้นอยู่กับบรรยายภาศและสถานที่ เช่น ถ้าอยู่ในโรงหนังก็ขบขันได้ ถ้าเดินข้ามถนนก็ลักรถชนก็โอบได้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพิดา วิเศษรอด (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ภัยสัมผัสระหว่างเพื่อนสนิท พบว่า สถานที่ที่เป็นปัจจัยในการกำหนดความเหมาะสมและกาลเทศะ รวมถึงกำหนดรูปแบบการสัมผัสด้วย จะเห็นได้ว่าอารมณ์ของวัยรุ่นและบรรยายภาศในสถานที่ ส่งผลต่อลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ

ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศไว้ 10 ลักษณะด้วยกัน คือ จับมือถือแขน ป้อนอาหาร โอบไหล่ กอดเอว นั่งตัก นอนหนุนตัก หอมแก้ม จูบ ลูบขา และล้าง ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการจับมือถือแขน เป็นลักษณะการ

แสดงออกพฤติกรรมทางเพศที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ทั้งนี้ สุชา จันทน์เอม (2529: 75-81) อธิบายว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ค่อนข้างเคร่งครัดในเรื่องเพศ ความต้องการพื้นฐานเช่น เรื่องเพศ ต้องถูกขจัดหรือเก็บกดไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพิศา วิเศษรอด (2544) ที่ศึกษาเรื่อง กายสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนสนิท พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วัฒนธรรมมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับรูปแบบการสื่อสาร คือ เมื่อวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลง รูปแบบการสื่อสารย่อมต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า โอกาสในการสัมผัส เป็นบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลกระทบต่อลักษณะการสัมผัสมากที่สุด จะเห็นได้ว่า ความเคร่งครัดในเรื่องเพศส่งผลกระทบต่อลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ แต่เนื่องจากธรรมชาติของวัยรุ่นคิดว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่แล้ว ควรมีความรักทางเพศอย่างผู้ใหญ่ปฏิบัติกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จึงเห็นว่า การจับมือถือแขนมีความเหมาะสมมากที่สุดในสังคมไทย สอดคล้องกับแนวคิดของ อรุณีประภา หอมเศรษฐี (2546: 135-194) ที่ว่าการสัมผัสเป็นพฤติกรรมประเภทอวัจนภาษาที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ที่สื่อความหมาย อารมณ์ความรู้สึก และจุดมุ่งหมายของผู้สัมผัสได้ โดยถ่ายทอดไปสู่ผู้ถูกสัมผัส และยังบ่งบอกถึงวัฒนธรรมของแต่ละสังคมที่แตกต่างกันไป

จากแนวคิดดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จึงเห็นว่า การจับมือถือแขนมีความเหมาะสมมากกว่าการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในลักษณะอื่นๆ สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า การจับมือถือแขนไม่มีอะไรเสียหาย ดีกว่าไปทำอย่างอื่นเห็นทำกันทุกคู่ และถ้าเห็นคนอื่นทำก็เข้าใจว่าเป็นแฟชั่นกัน ประเด็นสนทนาดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรุณี ศรีระไล (2542) ที่ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์พฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการถูกเนื้อต้องตัวกัน ทั้งในฐานะเพื่อนและฐานะคู่รัก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสมควรเพราะไม่เสียหาย ถือว่าเป็นเรื่องภายนอกและเพื่อนๆ มักนิยมปฏิบัติกัน แต่ไม่ควรเกินเลยถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์ จะเห็นได้ว่า ความต้องการตามธรรมชาติของวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับบริบททางสังคมไทย ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จึงจำกัดการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศด้วยการจับมือถือแขนเท่านั้น

2.4 คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อในชีวิตประจำวัน สิ่งจูงใจในสื่อ สิ่งจูงใจนอกสื่อ และการอบรมเลี้ยงดู ที่มีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ

ผลการสำรวจความคิดเห็น พบว่า การเปิดรับสื่อ สิ่งจูงใจในสื่อ และสิ่งจูงใจนอกสื่อ มีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ ส่วนการอบรมเลี้ยงดูไม่มีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การเปิดรับสื่อและสิ่งจูงใจในสื่อ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า สื่อเป็นต้นแบบทำให้คนอื่นเลียนแบบ สื่อสมัยนี้มีภาพแสดงออกพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม แต่ในขณะเดียวกันกลุ่มตัวอย่างบางส่วน เห็นว่า การเปิดรับสื่อและสิ่งจูงใจในสื่อไม่มีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ ด้วยเหตุผลที่ว่า ไม่คิดจะทำตาม โตแล้วคิดเองได้ สามารถควบคุมตัวเองได้ ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวตรงกับทัศนะของ Severin and Tankard, Jr., 2001 (อ้างถึงใน อมรรัตน์ ทิพย์เลิศ 2549: 65) ที่ว่า คนเรามักจะรู้สึก ว่า “ข่าวสารต่างๆ ที่ส่งผ่านมาทางสื่อ นั้นจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลอื่นๆ อย่างมาก แต่จะไม่เกิดผลหรือไม่มีอิทธิพลต่อตัวเราแต่ประการใด” ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงแล้วนั้นเราอาจจะได้รับอิทธิพลจากสื่อมากกว่าที่เราคาดคิดไว้ก็เป็นได้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Moran 2004 (อ้างถึงใน อมรรัตน์ ทิพย์เลิศ 2549: 65) ที่จัดสนทนากลุ่มกับเด็กหญิงวัยรุ่นเกี่ยวกับผลกระทบจากพฤติกรรมกาเปิดรับโทรทัศน์ พบว่า เด็กหญิงวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างล้วนแล้วแต่แสดงความมั่นใจในตัวเองว่า สื่อไม่มีอิทธิพลใดๆ ต่อตัวเองเลย แต่ว่ามีอิทธิพลร้ายแรงต่อบุคคลอื่นๆ

สิ่งจูงใจนอกสื่อ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า สิ่งจูงใจนอกสื่อมีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ ด้วยเหตุผลที่ว่า บรรยายภาคพาไป วัยรุ่นมักอาศัยเทศกาลในการแสดงออกเยาวชนหลงไปกับสิ่งล่อตาล่อใจ บรรยายภาคในสถานที่พักผ่อนส่งผลให้วัยรุ่นมีโอกาสปฏิบัติตนต่อเพศตรงข้ามอย่างเปิดเผย ซึ่ง รัชนี ลาขโรจน์ (2538: 94-164) อธิบายว่า คุณสมบัติอย่างหนึ่งของวัยรุ่นคือ ความอยากรู้อยากเห็นอยากเป็นอิสระ ความต้องการนี้ทำให้วัยรุ่นนิยมออกไปเที่ยวนอกบ้าน ซึ่งปัจจุบันสถานที่ที่วัยรุ่นใช้พักผ่อนมีหลากหลายรูปแบบ เนื่องจากการข้ามพรมแดนของสื่อระหว่างประเทศต่างๆ ที่ถ่ายทอดผ่านการสื่อสารข้ามชาติ (สมสุข หินวิมาน 2546: 9-18) รวมถึงวัฒนธรรมประชานิยมในหมู่วัยรุ่น ประกอบกับการขยายตัวของโรงภาพยนตร์ ห้างสรรพสินค้าและร้านอาหาร/คาราโอเกะ และผลจากการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มพบว่า ลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศขึ้นอยู่กับบรรยายภาคและสถานที่นัดพบ กล่าวคือ ถ้าหากร้านอาหารมีบรรยายภาคเย็นสบายและมีแสงเทียน ถ้าอยากจะทำก็แล้วแต่ ถ้าเดินข้ามถนนก็กลัวรถชนก็โอบไหล่หรือกอดเอาได้ ถ้าในโรงหนังชบกันได้ และขึ้นอยู่กับว่ามีคนเยอะหรือไม่ ถึงแม้จะเป็นที่สาธารณะแต่ถ้าคนไม่เยอะก็แสดงออกพฤติกรรมทางเพศได้ ประเด็นสนทนาดังกล่าวตรงกับทัศนะของ

Bandura and Walter, 1963 (อ้างถึงใน พิระ จิรโสภณ 2546: 78) ที่ว่า คนทั่วไปสามารถเรียนรู้ โดยการสังเกตจากสื่อมวลชนและบางครั้งอาจจะเลียนแบบผู้แสดงในเรื่องแล้วนำมาปฏิบัติกับ บุคคลอื่นได้ แต่จะแสดงพฤติกรรมนั้นเมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพิดา วิเศษรอด (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ภัยสัมผัสระหว่างเพื่อนสนิท พบว่า ในบริบทเรื่องสถานที่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสถานที่เป็นบริบทที่มีผลกระทบต่อลักษณะการสัมผัส เนื่องจาก สถานที่ที่เป็นปัจจัยในการกำหนดความเหมาะสมและกาลเทศะ

จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม และผลการ สัมภาษณ์เกี่ยวกับสื่อและสิ่งจูงใจ ต่างก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นไปในทิศทาง เดียวกันกล่าวคือ การเปิดรับสื่อ สิ่งจูงใจในสื่อ และสิ่งจูงใจนอกสื่อ มีผลต่อการแสดงออก พฤติกรรมทางเพศ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดวงหทัย นุ่มนวน (2546) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี ความคิดเห็นว่า สื่อต่างๆ นั้นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมหรือช่วยกระตุ้นอารมณ์ให้เกิดพฤติกรรมทาง เพศมากกว่าไม่มีอิทธิพล ส่วนสาเหตุที่กลุ่มวัยรุ่นคิดว่าไม่มีอิทธิพลเนื่องจากคิดว่าเป็นเรื่องปกติ ธรรมดาสำหรับวัยรุ่นที่จะดูหรือชมสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ

เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการอบรมเลี้ยงดูไม่มีผลต่อการ แสดงออกพฤติกรรมทางเพศ ด้วยเหตุผลที่ว่า พ่อแม่เลี้ยงดูเอาใจใส่ดี ไม่เกี่ยวกับการเลี้ยงดู และ ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของแต่ละคน สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มที่พบว่า นั ด เพื่อนที่บ้านให้ดูใหญ่เห็นก่อน แล้วขออนุญาตไปที่อื่นต่อ พ่อแม่มาส่งที่โรงเรียนแล้วตกลงกับเพื่อน ไปที่อื่นต่อ

ความคิดเห็นดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการเปิดรับสื่อและสิ่งจูงใจ นอกจากจะมีผลต่อ การแสดงออกพฤติกรรมทางเพศแล้ว แต่ในขณะเดียวกันยังมีผลต่อจิตสำนึกที่ดีของกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมมีสาเหตุมาจากสื่อและตัวบุคคลเอง ไม่คิดกล่าวโทษพ่อแม่ ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วารุณี แสงไช (2545) ที่ ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับชมละครโทรทัศน์กับพฤติกรรมแสดงออกในการ พัฒนาตนเองของนักเรียนมัธยม โรงเรียนบึงทองหลาง กรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมี ระดับพฤติกรรมการแสดงออกในการพัฒนาตนเองในทางที่ดี มีความกตัญญูต่อบิดามารดา

สรุปได้ว่า สิ่งจูงใจจากการเปิดรับสื่อมีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของ นักเรียนมัธยมศึกษา แต่ทั้งนี้ การแสดงออกพฤติกรรมทางเพศจะเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ขึ้นอยู่ กับบรรยากาศและสถานที่นั้นๆ เป็นสำคัญ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

3.1.1 การเปิดรับสื่อบุคคล

จากการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่อบุคคลมากกว่าสื่อทุกประเภท โดยเฉพาะสมาชิกในครอบครัวและเพื่อน ซึ่งมีการเปิดรับในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้น ผู้ปกครองควรให้ความสนใจต่อบุตรหลาน โดยใช้เวลาร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน และให้คำปรึกษาได้ทุกเรื่องที่บุตรหลานสนใจและต้องการ ควรอนุญาตให้บุตรหลานได้พบปะกับเพื่อนๆ โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของเวลาและสถานที่ เพื่อเปิดโอกาสให้บุตรหลานได้ปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่ดี และถ้าหากไม่อนุญาต ต้องอธิบายความไม่เหมาะสมด้วยเหตุผล

3.1.2 การเปิดรับสื่อมวลชน

จากการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับโทรทัศน์มากที่สุด เนื่องจากมีความหลากหลายของรายการที่น่าสนใจ ส่วนใหญ่รับชมช่วงค่ำ เวลา 20.01-24.00 ซึ่งเป็นช่วงรายการละคร ดังนั้น ผู้ปกครองต้องศึกษารายละเอียดของรายการประเภทต่างๆ เพื่อพิจารณาประกอบกับลักษณะธรรมชาติของบุตรหลานวัยรุ่นในด้านความสนใจและความต้องการ ต้องแบ่งเวลาในการรับชมโทรทัศน์พร้อมกับบุตรหลานเพื่อให้คำแนะนำการแยกแยะเนื้อหาที่น่าสนใจผ่านสื่อโทรทัศน์ ชี้ให้เห็นถึงข้อดีของเนื้อหาที่เหมาะสม และข้อด้อยของเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม

3.1.3 การเปิดรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์

จากการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับโทรศัพท์เคลื่อนที่มากที่สุด และส่วนใหญ่เปิดรับในช่วงเย็น เวลา 16.01-20.00 น. และช่วงค่ำ เวลา 20.01-24.00 น. ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวเป็นเวลาหลังเลิกเรียน นักเรียนควรจะใช้เวลาในช่วงนี้พูดคุยกับสมาชิกในครอบครัวมากกว่าการใช้โทรศัพท์คุยกับเพื่อน เนื่องจากได้คุยกับเพื่อนในช่วงเวลาที่อยู่โรงเรียนตลอดทั้งวันแล้ว ผู้ปกครองต้องชี้ให้เห็นถึงผลเสียต่อสุขภาพในการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในเวลาที่ค่อนข้างดึก

3.1.4 การเปิดรับสื่อกิจกรรม

จากการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมน้อยกว่าทุกสื่อ ดังนั้น ครูและทางโรงเรียนต้องเพิ่มการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการของนักเรียนให้มากกว่าเดิม และต้องเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การทำเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงของอำเภอปากเกร็ด โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกปฏิบัติแบบครบวงจร ตั้งแต่การเตรียมวัสดุอุปกรณ์จนถึงขั้นตอนการจำหน่ายสินค้าทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งนอกจากจะทำให้นักเรียนเรียนรู้ในตัวผลิตภัณฑ์และการจัดทำเว็บไซต์แล้ว ยังส่งผลให้ผู้ปกครองสนับสนุนการทำกิจกรรมที่ดีของบุตรหลานด้วย

3.1.5 การเลียนแบบสิ่งจูงใจในสื่อบุคคล

จากการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดเลียนแบบการแสดงความรักของสมาชิกในครอบครัวมากที่สุด ดังนั้น ผู้ปกครองต้องคำนึงถึงบทบาทของสมาชิกในครอบครัวทุกคน มีการสื่อสารกับบุตรหลานทั้งโดยการพูดและการกระทำ ต้องทำความเข้าใจกับบุตรหลานให้รู้จักแยกแยะว่า การแสดงความรักด้วยการสัมผัสบุคคลในครอบครัวนั้น ต่างจากการสัมผัสบุคคลอื่น โดยเฉพาะเพื่อนต่างเพศ ที่ต้องใช้ความระมัดระวังในการแสดงออกให้เหมาะสมกับสถานที่

3.1.6 การเลียนแบบสิ่งจูงใจในสื่อมวลชน

จากการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดเลียนแบบการแต่งกายตามแฟชั่นเช็ทซ์ในนิตยสารวัยรุ่นมากที่สุด ดังนั้น ผู้ปกครองต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการสนองตอบความต้องการโดยธรรมชาติของบุตรหลานวัยรุ่น ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแต่งกายในสภาพความเป็นจริงของคนในสังคม สามารถดูแฟชั่นเป็นแนวทางได้แต่ต้องปรับให้เหมาะสมกับวัยของบุตรหลาน และจากการสำรวจข้อมูลด้านชีวิสังคมพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 9.88 ไม่ทราบรายได้ของผู้ปกครอง ดังนั้น เพื่อการสื่อสารที่ดีของครอบครัว ผู้ปกครองต้องบอกให้บุตรหลานทราบเกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายที่แท้จริง เพื่อให้บุตรหลานพิจารณาความเหมาะสมในค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการแต่งกายตามแฟชั่น

3.1.7 การเลียนแบบสิ่งจูงใจในสื่ออิเล็กทรอนิกส์

จากการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจทำเดินเข้ายวณในมิวสิกวิดีโอมากที่สุด และมีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศด้วยเช่นกัน ดังนั้น ผู้ผลิตสื่อใน

ฐานะที่เป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานเกี่ยวกับเพลงและมิวสิกวิดีโอ ต้องปรับเปลี่ยนเนื้อหาที่น่าสนใจ จากเดิมที่ส่วนใหญ่เคยเน้นการแสดงออกที่ออกไปในทางเพศ มาเป็นแนวสร้างสรรค์แบบวัยใสของนักเรียน สำหรับผู้ปกครองไม่ควรสร้างค่านิยมในทางที่ผิดให้กับเด็กเล็กด้วยการส่งเสริม สนับสนุน และชมเชยการแสดงออกด้วยการเดินท่าเย้ายวน และการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่ไม่เหมาะสม เพราะจะทำให้เด็กเข้าใจผิดคิดว่าเป็นสิ่งที่ดีที่ผู้ปกครองและสังคมยอมรับ

3.1.8 สถานที่สูงใจให้มีการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ

จากการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่า สถานที่ที่สูงใจให้มีการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศมากที่สุดคือ โรงภาพยนตร์ ดังนั้น เจ้าของสถานบันเทิงในฐานะผู้ให้บริการ ต้องแบ่งประเภทของโรงภาพยนตร์ ประเภทของภาพยนตร์ และจัดแบ่งเวลาในการชมภาพยนตร์ให้เหมาะสมกับวัยของผู้ใช้บริการ

เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า บ้านเป็นสถานที่ที่สูงใจให้มีการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ รองจากโรงภาพยนตร์ ดังนั้น ผู้ปกครองต้องให้ความสนใจต่อบุตรหลานในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ไม่ควรให้บุตรหลานซึ่งเป็นวัยรุ่นอยู่บ้านตามลำพัง ต้องแบ่งเวลาดูแลและทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การทำอาหาร การตกแต่งบ้าน เพื่อให้บุตรหลานรู้สึกอบอุ่น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาเปรียบเทียบสิ่งสูงใจในสื่อการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษากับตัวแบบจากการเปิดรับสื่อในชีวิตประจำวันของวัยรุ่น